

Streeksieraden

Streek

HANNEKE VAN ZUTHEM

sieraden

uit de collectie van het Nederlands Openluchtmuseum

WalburgPers

Uitgave in samenwerking met het Nederlands Openluchtmuseum te Arnhem

Deze uitgave kwam tot stand mede dankzij financiële steun van de Vereniging Vrienden van het Nederlands Openluchtmuseum

Samenstelling en tekst: Hanneke van Zuthem
Beeldredactie: Jacco Hooikammer
Vormgeving: Floor Boissevain, Eijgen Stijl, Den Haag

www.openluchtmuseum.nl
www.walburgpers.nl

© 2018 Nederlands Openluchtmuseum, Arnhem
© 2018 Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, Zutphen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 9789462492424
NUR 680

INHOUD

Voorwoord	7		
Jaren van verzamelen	9	Spelden als bevestiging	129
Sieraden en hun drager	21	Keelknopen , een onmisbare sluiting	137
Kostbaar materiaal, goedkope arbeid	33	Broekstukken en klepstukken	143
Een leven in dracht	43	Talrijke knopen	153
Streek gebonden	59	Haken en ogen	163
Teken van welstand	69	Gespen op kuiten en schoenen	171
Sieraden en beroep	81	Oorringen en broches voor mannen	181
Teken van geloof	91	Hergebruik binnen de dracht	187
In de rouw	99	Hergebruik in een nieuwe context	195
Van hulpmiddel tot sieraad	117		
Noten	202		
Illustratie verantwoording	204		
Nawoord	207		

VOORWOORD

Dr. Willem Bijleveld
Directeur Nederlands Openluchtmuseum

Sinds de oprichting in 1912 heeft het Nederlands Openluchtmuseum actief streekdrachten of zogenoemde klederdrachten verzameld. Het is inmiddels de grootste collectie streekdrachten in Nederland. Sieraden zijn een onmisbaar onderdeel bij streekgebonden kostuums. In deze publicatie is een selectie van 240 sieraden uit ons museum afgebeeld. Samen met de heldere teksten en mooie illustraties geeft de selectie vanuit verschillende invalshoeken een indruk van de vormenrijkdom, vervaardiging, ontwikkeling, betekenis en het dragen van deze sieraden. Het laat het belang van deze collectie duidelijk zien.

Deze publicatie is tot stand gekomen dankzij een genereus legaat aan de Vereniging Vrienden van het Nederlands Openluchtmuseum. De erflaatster, mevrouw H. (Diek) Stegeman was van 1961 tot 1990 in ons museum werkzaam bij de 'Afdeling Klederdrachten'. Met name de laatste tien jaar daarvan hield zij zich intensief bezig met de sieradencollectie. Toen zij in december 2014 overleed was het haar uitdrukkelijke wens dat een deel van haar legaat gebruikt zou worden voor de uitgave van dit boek. Wij zijn daar zeer dankbaar voor. Onze dank gaat ook uit naar mevrouw H. Mink-Stegeman, die de belangen van haar zuster behartigde en sterk betrokken was bij de realisatie van dit boek.